

Thực chất - không hô hào

(tiếp theo và hết)

KỶ 3: CẦN BẮT ĐẦU TỪ NHỮNG VIỆC RẤT NHỎ

Ở đâu có sự quan tâm của cấp ủy, chính quyền thì ở đó giáo dục đi vào thực chất, hiệu quả. Tại mỗi cơ sở giáo dục, việc đổi mới giáo dục không phải cần những khẩu hiệu hô hào. Tại hội nghị trực tuyến với 63 tỉnh, thành phố triển khai nhiệm vụ năm học 2018 - 2019, Phó Thủ tướng Chính phủ Vũ Đức Đam nhấn mạnh, muốn đổi mới giáo dục, phải bắt đầu từ những điều nhỏ nhất.

Nhiệm vụ của không riêng ngành Giáo dục

Để có đánh giá thực chất về việc triển khai đổi mới giáo dục và đào tạo trên địa bàn tỉnh, tháng 1/2018, Tỉnh ủy Thái Bình đã có quyết định chỉ đạo thực hiện cuộc kiểm tra việc lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 4/11/2013 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế tại các huyện, thành phố, các địa phương và nhiều trường học trong tỉnh. Quá trình kiểm tra cho thấy ở đầu cấp ủy, chính quyền quan tâm đến giáo dục thì ở đó công tác giáo dục nói chung, hoạt động đổi mới giáo dục nói riêng đều mang lại những hiệu quả toàn diện và thực chất hơn.

Song cũng qua quá trình kiểm tra và qua thực tế cho thấy vẫn còn không ít cấp ủy, chính quyền chưa quan tâm phù hợp, đặc biệt chưa quyết liệt giải quyết những hạn chế, khó khăn liên quan đến giáo dục và đào tạo đến mức độ nào đó thành vấn đề nóng gây bức xúc trong xã hội. Sự quá tải học sinh trên địa bàn thành phố Thái Bình là một ví dụ. Hơn 10 năm gần đây, do tốc độ đô thị hóa, các khu công nghiệp, cụm công nghiệp trên địa bàn thành phố được xây dựng, nhiều

Số lượng học sinh vào lớp 1 quá đông khiến các trường luôn trong tình trạng quá tải. (Ảnh chụp tại Trường Tiểu học Lê Hồng Phong, thành phố Thái Bình).

khu đô thị, khu dân cư mới được mở rộng, dân số thành phố Thái Bình tăng từ gần 186.000 người năm 2010 (số liệu của Trung tâm Dân số - KHHGD thành phố) lên gần 212.000 người đến tháng 6/2018 song số trường tiểu học, THCS vẫn giữ nguyên so với 20 năm trước. Mặc dù tình trạng quá tải học sinh tại các trường học thành phố đã diễn ra trong nhiều năm song chính quyền thành phố vẫn chưa tìm được các giải pháp cốt lõi để giải quyết tình trạng này. Phường Trần Hưng Đạo được thành lập đã 12 năm song đến nay tại phường này chưa có trường tiểu học. Nếu như ở các trường nông thôn trong tỉnh, số lượng học sinh trung bình/lớp là 30 học sinh thì tại

nhiều trường tiểu học, THCS trên địa bàn thành phố lên tới 60 - 65 học sinh/lớp. Sĩ số học sinh/lớp quá đông sẽ khó trong việc áp dụng các phương pháp đổi mới giảng dạy và cũng là nguyên nhân dẫn đến tình trạng dạy thêm, học thêm vì cả giáo viên và phụ huynh đều lo lắng chất lượng giờ học trên lớp.

Trở lại với câu hỏi tại sao việc dạy và học ngoại ngữ tại Thái Bình còn nhiều hạn chế. Về vấn đề này, báo cáo của Sở Giáo dục và Đào tạo đánh giá việc triển khai dạy học chương trình Tiếng Anh mới ở các cấp học mới còn thấp, việc bồi dưỡng năng lực cho giáo viên ngoại ngữ đạt kết quả chưa cao so với yêu cầu. Nhiều nhà giáo nhận xét, không chỉ có học sinh,

mà các tỉnh, thành phố khác đang thực hiện là ngành và giáo viên cũng đầu tư kinh phí để được tham gia đào tạo bồi với môn học ngoại ngữ không có đào tạo, giao tiếp thường xuyên thì việc "xơ hóa ngôn ngữ" là việc tất yếu.

Bắt đầu từ những việc rất nhỏ

Nhà giáo ưu tú Đặng Phương Bắc, Giám đốc Sở Giáo dục và Đào tạo khẳng định để đổi mới giáo dục và đào tạo ở mỗi cơ sở giáo dục, điều quan trọng số 1 phụ thuộc vào cán bộ, giáo viên và điều quan trọng số 2 vẫn phụ thuộc vào cán bộ, giáo viên. Tuy nhiên, trong thời gian qua, sự đổi mới chưa đồng bộ, ị ạch tại không ít trường học là do còn không ít cán bộ quản lý chưa theo kịp với yêu cầu đổi mới, giáo viên cũng ngoại ngữ, ngoại ngữ nhất kiến thức, phương pháp mới trong giảng dạy. Cá biệt, ở một số nơi còn xảy ra tình trạng cán bộ quản lý kim hãm, chưa tạo điều kiện để giáo viên phát huy sự chủ động, sáng tạo trong quá trình đổi mới phương pháp giảng dạy.

Phần tích từ các tập thể, cá nhân đã thực hiện hiệu quả việc đổi mới giáo dục cho thấy ở Trường THCS An Vũ, nhà trường sẽ không thể chuyển động từ lần xe đến phòng học thông minh, từ chỗ chất lượng thuộc tốp cuối vươn lên tốp đầu chỉ trong một thời gian ngắn nếu không có sự lãnh đạo tâm huyết, sáng tạo, năng động của các hiệu trưởng Mai Thị Bích Nguyễn. Tại Trường THCS Kỳ Đồng, THPT Lý Bôn, THPT Bắc Đông Quan, giáo viên sẽ khó thể hiện, phát triển các ý tưởng sáng tạo, đổi mới trong giảng dạy nếu không có sự quan tâm, tạo điều kiện, hỗ trợ của lãnh đạo nhà trường. Trường Tiểu học Thụy Sơn chỉ là một trường tiểu học thuộc vùng sâu, vùng xa song tại đây nhà trường vẫn quan tâm đến việc dạy KHKT cho học sinh, theo thầy giáo

Hiệu trưởng Nguyễn Văn Chanh, bởi quan niệm giáo dục của nhà trường là không coi các em là những đứa trẻ chưa biết gì mà luôn coi các em như một người lớn, luôn đề cao và khuyến khích tính chủ động học tập và lao động trong học sinh. Tại Trường Tiểu học Thụy Sơn, học sinh được tự do lựa chọn môn thể thao yêu thích trong giờ ra chơi, được tự do lựa chọn và đọc sách với hệ thống thư viện mở, học sinh từ lớp 1 đã tham gia làm vệ sinh lớp học và vệ sinh sân trường. Cũng theo thầy giáo Nguyễn Văn Chanh, đổi mới không phải bắt đầu từ những vấn đề quá cao siêu mà phải bắt đầu từ những việc rất nhỏ như hướng dẫn cách cho các em biết chào hỏi lễ phép, thân thiện như thế nào; và việc đổi mới trong tự duy, trong hành động, không cần kinh phí nhưng luôn đem lại hiệu quả lâu dài và bền vững.

Anh Nguyễn Minh Quang, phường Lê Hồng Phong (thành phố Thái Bình) chia sẻ, con gái anh đang học lớp 5, Trường Tiểu học Lê Hồng Phong. Điều anh thấy đặc biệt ấn tượng là ở nhà, cháu rất hay kể về cô "Khoa". "Cả lớp con, bạn nào cũng mong đến tiết khoa học, hôm nay cô "Khoa" phát cho chúng con hạt giống, hôm nay cô tặng chúng con câu chuyện Rùa và Thỏ". Tô mồ anh đọc, nhưng là câu chuyện đã được phát triển theo một cách mới, rất hay và ý nghĩa. Cuối trang truyện có dòng chữ "Cô giáo... tặng con... Có mong con luôn cố gắng như chú rùa và đừng kiêu ngạo như chú thỏ nhé. Chúc con luôn chăm ngoan, học giỏi!". Anh Quang chia sẻ dù chưa có cơ hội gặp cô "Khoa" của con nhưng anh luôn thầm cảm ơn người giáo viên ấy, bởi chỉ là một giáo viên dạy môn học song chị đã thể hiện tình yêu sâu sắc với nghề nghiệp, rất nặng nề và tôn trọng tình cảm, tâm hồn những học sinh bé nhỏ của mình.

Đứng là từ lâu nền giáo dục Việt Nam, nhiều thầy giáo

hệ phụ huynh Việt Nam đều quá coi trọng điểm số. Mỗi khi đôn con đi trường thường hỏi "nay con được điểm mấy" mà rất ít khi hỏi "nay con học có vui không". Phải chăng, giáo dục đang cần đổi mới từ những điều rất nhỏ trong suy nghĩ và hành động như thế và phải bắt đầu từ mỗi cán bộ, giáo viên.

Cần thống nhất trong hành động

Khoảng hơn 10 năm gần đây, trái ngược với tăng cao số lượng học sinh tại các trường học tại thành phố thì nhiều trường học vùng nông thôn số lượng học sinh lại giảm mạnh. Có không ít trường THCS có chưa đến 100 học sinh. Điều này đang gây nên nhiều khó khăn cho ngành Giáo dục và các địa phương trong đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị và đặc biệt gây nên tình trạng lãng phí nhân lực. Để giải quyết tình trạng này, triển khai thực hiện Nghị quyết số 18, Nghị quyết số 19 và kế hoạch sáp nhập trường học, đồng chí Đặng Trọng Thăng, Phó Bí thư thường trực Tỉnh ủy, Chủ tịch UBND tỉnh khẳng định toàn ngành Giáo dục cần thống nhất trong tư tưởng và hành động của đội ngũ cán bộ, giáo viên biên giới sáp nhập nhằm giúp toàn ngành giải quyết được những khó khăn, hạn chế về tình trạng trường lớp nhỏ lẻ, phân tán, tình trạng nơi thừa, nơi thiếu giáo viên đang diễn ra, hơn hết cần nhằm thực hiện mục tiêu lớn hơn của tinh thần nghị quyết Trung ương Đảng đã đề ra là tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả.

Đến hết năm học 2017 - 2018, toàn ngành Giáo dục có hơn 900 trường học. Nếu hoàn thành sáp nhập, toàn tỉnh sẽ còn khoảng 700 trường học. Theo đánh giá của nhiều cán bộ quản lý ngành Giáo dục, mọi sự đổi mới hay mọi thay đổi đều có thể sẽ gặp những khó khăn ban đầu và sẽ có những ý kiến trái chiều. Điều quan trọng nhất vẫn là sự thống nhất trong tư tưởng, hành động. Trong đổi mới giáo dục và đào tạo cũng vậy, cần thống nhất hơn nữa trong tư tưởng, hành động, để khắc phục hạn chế, bất cập đang có, để việc đổi mới là cần bản, đồng bộ, đi vào thực chất, phù hợp với thực tế hơn.

TRẦN HƯƠNG - ĐẶNG ANH

NGUYỄN XÁ

Dân giàu nhờ công nghiệp, làng nghề

Phát huy hạ tầng nông thôn mới, những năm qua, xã Nguyễn Xá (Vũ Thu) tập trung đẩy mạnh công nghiệp, tiểu thủ công nghiệp và làng nghề phát triển. Không chỉ giải quyết việc làm cho hàng nghìn lao động, công nghiệp và làng nghề khởi sắc cũng thúc đẩy thương mại, dịch vụ phát triển nâng cao đời sống của nhân dân.

Vào thời điểm này, các công ty, hộ sản xuất đồ gỗ mỹ nghệ ở cụm công nghiệp (CCN) Nguyễn Xá đang huy động nhân lực đầy mạnh sản xuất chuẩn bị hàng phục vụ thị trường tết Nguyên đán. Cùng với máy móc chạy hết công suất, những người thợ thủ công cũng bận rộn suốt ngày. Ông Nguyễn Văn Tiếp, Giám đốc Công ty TNHH Đồ gỗ mỹ nghệ Khởi Tiếp cho biết: Dù đã đầu tư hơn 1 tỷ đồng mua máy móc, thiết bị tự động hóa hiện đại để tăng năng suất, chất lượng nhưng hiện nay, trước nhu cầu mua sắm của nhân dân tăng và để chuẩn bị đủ hàng bán đợt tết, chúng tôi phải thuê thêm 10 công nhân làm việc thời vụ, nâng tổng số 40 công nhân lao động tập trung với mức thu nhập từ 5 - 10 triệu đồng/người/tháng tùy theo trình độ tay nghề.

Cũng như doanh nghiệp Khởi Tiếp, các công ty, cơ sở sản xuất đồ gỗ mỹ nghệ như Quang Đạm, Hữu Hiệu, Mộc Tiên cũng tập trung sản xuất cung ứng sản phẩm cho thị

Công ty TNHH Đồ gỗ mỹ nghệ Khởi Tiếp (cụm công nghiệp Nguyễn Xá) đầu tư máy móc hiện đại để sản xuất và bảo vệ môi trường, sức khỏe công nhân.

trường trong và ngoài tỉnh. Đưa chúng tôi đi thăm CCN Nguyễn Xá, chỉ Hoàng Thị Huyền, cán bộ xây dựng - giao thông - công thương xã phần khởi cho biết: Toàn bộ 4ha đất điểm công nghiệp làng nghề thôn Thái trước đây đã được lắp dây điện tích với 10 dự án đang hoạt động sản xuất, kinh doanh rất có hiệu quả, giải quyết việc làm cho 920 lao động với thu nhập bình quân 5 triệu đồng/người/tháng. Ngoài 3 doanh nghiệp sản xuất ngành may mặc, còn lại là các công ty, cơ sở sản xuất, kinh doanh đồ gỗ mỹ nghệ - nghề truyền thống của địa phương. Trước nhu cầu của các hộ sản xuất, kinh doanh đồ gỗ mỹ nghệ muốn mở rộng quy mô và chuyển từ khu dân cư ra điểm công nghiệp làng nghề sản xuất, Nguyễn Xá đã quy hoạch mở rộng điểm công nghiệp làng

nghề thêm 11ha, nâng cấp thành CCN Nguyễn Xá và đã được các cấp có thẩm quyền phê duyệt.

Kinh nghiệm để thu hút dự án và tạo điều kiện cho hộ sản xuất, kinh doanh, doanh nghiệp hoạt động hiệu quả trên địa bàn là Nguyễn Xá tập trung mở nguồn lực đầu tư hạ tầng trong CCN và cải tạo, nâng cấp hệ thống giao thông nông thôn bảo đảm cho xe có trọng tải từ 3,5 tấn trở lên có thể ra, vào vận chuyển hàng hóa. Chính quyền địa phương cũng phối hợp với Điện lực Vũ Thu đầu tư hoàn thiện mạng lưới điện, bảo đảm điện áp ổn định phục vụ sản xuất, kinh doanh. Đối với các hộ và doanh nghiệp sản xuất, kinh doanh đồ gỗ, địa phương tạo mọi điều kiện về thủ tục pháp lý, tín chấp vay vốn đầu tư. Ông Hoàng Văn Khang, Chủ tịch

UBND xã Nguyễn Xá cho biết: Hàng năm địa phương đều phối hợp các đơn vị, tổ chức, doanh nghiệp đào tạo nghề, truyền nghề cho lao động nông thôn, chuẩn bị nguồn nhân lực tại chỗ cho các doanh nghiệp; hỗ trợ các hộ sản xuất và doanh nghiệp tham gia các hội chợ thương mại trong và ngoài tỉnh để quảng bá sản phẩm, mở rộng thị trường. Cách làm này cũng đang được Nguyễn Xá áp dụng trong việc thu hút các dự án mới đầu tư vào CCN.

Một điều đáng ghi nhận ở CCN Nguyễn Xá là các doanh nghiệp, hộ sản xuất, kinh doanh đều chủ trọng xử lý rác thải, nước thải để bảo vệ môi trường và tạo môi trường làm việc an toàn cho người lao động. Giá trị sản xuất công nghiệp, tiểu thủ công nghiệp của Nguyễn Xá không ngừng tăng trưởng ở mức từ 10 - 15%/năm; năm 2017 đạt 165 tỷ đồng; 6 tháng đầu năm 2018 đạt 94 tỷ đồng, tăng gần 14% so với cùng kỳ năm 2017. Do quy hoạch CCN gắn với làng nghề và chợ nông thôn (chợ Thái) nên thương mại, dịch vụ của Nguyễn Xá cũng không ngừng phát triển. Đến nay, bình quân thu nhập đầu người của người dân Nguyễn Xá đạt 42 triệu đồng/năm, tăng 14 triệu đồng so với năm 2013 - thời điểm địa phương đạt chuẩn quốc gia về nông thôn mới.

KHẮC ĐUẤN

VĂN TRƯỜNG

Phòng, trừ sâu bệnh, bảo vệ lúa mùa

Hiện nay, hơn 400ha lúa mùa của xã Văn Trường (Tiền Hải) đang trong giai đoạn đứng cái làm đòng, đến phân hóa đòng, cục bộ một số diện tích cây muống đang giai đoạn cuối đẻ nhánh. Thực hiện sự chỉ đạo của tỉnh, huyện, ngành chuyên môn về phòng, trừ sâu bệnh, Văn Trường đã tuyên truyền đến nông dân chấp hành nghiêm chỉnh dịch phòng, trừ sâu cuốn lá nhỏ, rầy các loại cho toàn bộ diện tích, bảo đảm lúa mùa sinh trưởng, phát triển tốt.

Những ngày này, trên khắp các cánh đồng tại thôn Bắc Trạch 1, bà con nông dân đang tích cực phòng, trừ rầy các loại, sâu cuốn lá nhỏ. Ông Trần Văn Nghệ cho biết: Để hạn chế các loại sâu bệnh phát sinh trên 5 sào lúa mùa của gia đình, tôi thường xuyên kiểm tra đồng ruộng, nhất là những diện tích cây giống lúa hay nhiễm sâu bệnh, xác định rõ mật độ, từ đó có biện pháp phun thuốc phòng, trừ kịp thời, hiệu quả. Ông Nguyễn Văn Đóa ở thôn Quán Cao chia sẻ: Diện tích lúa mùa của gia đình đang làm đòng, do đó tôi thường xuyên thăm đồng để kiểm tra diễn biến sâu bệnh hại. Giai đoạn này, phòng, trừ sâu bệnh hiệu quả sẽ có ý nghĩa quyết định đến năng suất lúa, vì vậy tôi thực hiện tốt việc phun đúng thuốc, đúng nồng độ liều lượng, đúng lúc và đúng cách trên những diện tích cần phòng, trừ.

Ông Nguyễn Xuân Yêm, Phó Giám đốc HTX SXKD DVNN xã Văn Trường cho biết: Về công tác phòng, trừ sâu bệnh bảo vệ lúa mùa, huyện yêu cầu địa phương tuyên truyền đến bà con nông dân phòng, trừ rầy các loại cho 100% diện tích; phòng,

trừ sâu cuốn lá nhỏ từ ngày 27 - 31/8... Để bảo đảm phòng, trừ sâu bệnh hiệu quả, HTX đã chuẩn bị đầy đủ các loại thuốc để cung ứng kịp thời cho nông dân. Tăng cường phối hợp với ngành cấp trên kiểm tra 6 cửa hàng kinh doanh thuốc bảo vệ thực vật; xử lý nghiễm tổ chức, cá nhân kinh doanh các sản phẩm thuốc bảo vệ thực vật kém chất lượng, hàng không rõ nguồn gốc, không có trong danh mục lưu hành. Vụ mùa năm nay, do ảnh hưởng của thời tiết cực đoan, các trà lúa gieo cấy không đồng đều, sâu non lúa 4 nờ rộ không tập trung giữa các vùng. Dự báo sâu non có 2 đợt nở rộ từ ngày 28/8 đến ngày 1/9, mật độ trung bình từ 30 - 50 con/m², nơi cao 70 - 100 con/m², xuất hiện trên diện tích

tốt sớm. Đợt 2 từ ngày 8 - 12/9 và sâu non nở gồ lúa gây hại giai đoạn làm đòng sau ngày 10/9. Nếu không được tổ chức và phòng, trừ kịp thời có hiệu quả sẽ ảnh hưởng đến quá trình làm đòng và năng suất về sau của cây lúa. Đây là đợt phòng, trừ sâu cuốn lá nhỏ nên bắt buộc phải phun tập trung. Nông dân cần tuân thủ theo đúng những khuyến cáo của cơ quan chức năng về thời gian, liều lượng, loại thuốc cần phun trừ. Đối với phòng, trừ rầy các loại, HTX đã tăng mạnh công tác thông tin, tuyên truyền sâu rộng trên hệ thống loa truyền thanh đến bà con nông dân thực hiện chiến dịch phòng, trừ theo kế hoạch của huyện cho toàn bộ diện tích lúa mùa. Dự báo rầy lúa 6 tiếp tục nở rộ đến đầu tháng 9,

chủ yếu là rầy lưng trắng, mối giới truyền bệnh lùn sọc đen, nếu không có biện pháp phòng, trừ kịp thời sẽ gây lùn lụi lúa dẫn đến mất mùa. Ngoài ra, còn một số đối tượng sâu bệnh gây hại lúa mùa như: sâu đục thân, bệnh bạc lá, bệnh khô vằn... cũng cần chú trọng phòng, trừ. Ngoài ra, HTX hướng dẫn nông dân trong giai đoạn chăm sóc lúa cần bón phân cân đối, không bón thừa đạm để hạn chế sâu bệnh gây hại. Phối hợp với đài truyền thanh tăng cường thông tin về một số sâu bệnh thường phát sinh trong giai đoạn lúa làm đòng, để bà con nông dân nắm bắt, chủ động trong việc chăm sóc, phòng, trừ sâu bệnh, bảo đảm cho cây lúa phát triển an toàn.

MANH THẮNG

Nông dân tích cực phòng, trừ sâu bệnh, bảo vệ lúa mùa.